

Бібліокур'єр

№ 4 (37), 2023 Інформаційний бюлетень Наукової бібліотеки Національного університету «Чернігівська політехніка»

НОВИНИ БІБЛІОТЕКИ стор. 1
АКТУАЛЬНО стор. 2, 3
РАДИМО ПРОЧИТАТИ стор. 4, 5
СТОРИНКАМИ ІСТОРІЇ стор. 6, 7

ЛІТЕРАТУРНА СТУДІЯ
«ДИВОСВІТ» стор. 8, 9, 10
НОВІ НАДХОДЖЕННЯ стор. 11
КЛУБ "ОСОБИСТІТЬ" стор. 12

НОВИНИ БІБЛІОТЕКИ

БІБЛІОТЕЧНІ ВИДАННЯ

Інформаційно-бібліографічним відділом підготовлено нові рекомендаційні покажчики літератури, які розраховані на допомогу навчальному процесу і можуть бути корисними студентам у процесі навчання та викладачам у науково-методичній і викладацькій діяльності.

Рекомендаційні покажчики складаються з двох розділів.

Перший включає літературу з фондів наукової бібліотеки та електронного архіву IRChNUT НУ «Чернігівська політехніка»: монографії, підручники, навчальні посібники, науково-популярну літературу, статті з періодичних видань; другий – тематичні посилання на Інтернет-ресурси з питань філософії (профільні журнали, книги з повнотекстовим доступом, інформацію з наукометричних баз даних та ін).

В межах розділів видання розміщені за абеткою. Допоміжний матеріал включає алфавітно-предметний покажчик назв та Іменний покажчик авторів.

Колекцію бібліографічних покажчиків можна переглянути [тут](#).

- [Аграрні науки та продовольство](#) : рекомендаційний покажчик / уклад. Н. С. Лузіна. – Чернівці : Наукова бібліотека НУ "Чернігівська політехніка", 2023. – 75 с.
- [Галузеве машинобудування](#) : рекомендаційний покажчик / уклад. С. Л. Бондар. – Чернівці : Наукова бібліотека НУ «Чернігівська політехніка», 2023. – 72 с.
- [Технології машинобудування](#) : рекомендаційний покажчик / уклад. С. Л. Бондар. – Чернівці : Наукова бібліотека НУ "Чернігівська політехніка", 2023. – 45 с.
- [Технології та устаткування зварювання](#) : рекомендаційний покажчик / уклад. С. Л. Бондар. – Чернівці : Наукова бібліотека НУ "Чернігівська політехніка", 2023. – 29 с.
- [Філософські науки](#) : рекомендаційний покажчик / уклад. С. Л. Бондар. – Чернівці : Наукова бібліотека НУ "Чернігівська політехніка", 2023. – 108 с.
- [Інформаційний дайджест](#) до Всесвітнього дня науки. – Чернівці : Наукова бібліотека НУ "Чернігівська політехніка", 2023. – 8 с.

МІЖНАРОДНА ШКОЛА "UNIVERSITY LIBRARY AND DIGITAL TRANSFORMATION"

З 29 жовтня по 4 листопада 2023 року на базі університету імені Адама Міцкевича (Познань, Польща) відбулася міжнародна літня школа "University Library and Digital Transformation". До заходу долучилися представники 28 бібліотек українських університетів. Національний університет «Чернігівська політехніка» представляла директор Наукової бібліотеки Наталія Мороз.

Програма літньої школи була дуже насиченою: змістовні лекції на актуальні для бібліотечної та освітянської спільноти теми, знайомство з провідними університетськими та публічними бібліотеками Познані, екскурсії старовинним польським містом, тепле і змістовне спілкування з колегами. Вивчення досвіду польських колег з питань цифрової трансформації та впровадження інновацій в роботу бібліотек було цікавим і корисним.

Упродовж тижня польські бібліотекарі презентували унікальні проєкти:

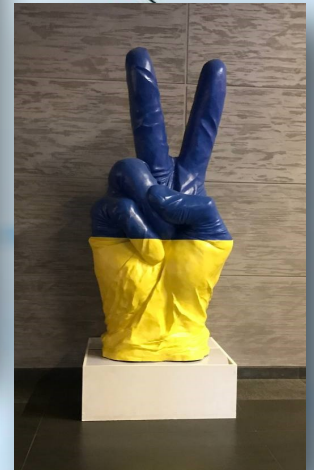
- * Великопольську цифрову бібліотеку / dr. Joanna Gajowiecka-Misztal, lic. Agnieszka Wiktor-Sass;
- * Польсько-шведський проєкт реконструкції старої книгозбірні єзуїтського колегіуму / prof. Rafał Wójcik;
- * Познанське товариство приятелів науки / Norbert Delestowicz, Director;
- * Спеціальні колекції, рукописи, раритети / фахівці польських бібліотек;
- * Університет Адама Міцкевича / dr. Kostiatyn Mazur.

Найбільше враження справила програма відновлення стародрукованих видань, унікальні фонди, сучасне технічне забезпечення, широкі цифрові можливості, які бібліотеки надають користувачам. Не залишили байдужими комфортні та затишні читальні зали, різноманітні локації і зони відпочинку.

Під час проведення Міжнародної літньої школи відчувалася єдність між колегами, об'єднаних спільним прагненням максимально використовувати можливості новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, створювати якісно новий освітньо-науковий простір, де університет і бібліотека постануть як цілісна комунікаційна структура суспільства.

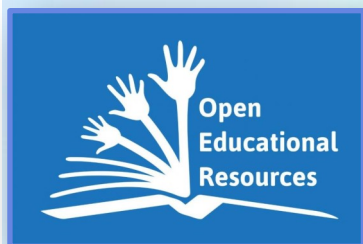
Щира дяка міжнародним партнерам та організаторам проєкту за гостинність і плідну співпрацю!

АКТУАЛЬНО

ВІДКРИТІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ

ВІДКРИТІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ (Open Educational Resources – OER) – загальна назва для усіх освітніх засобів, до яких є повністю відкритий доступ завдяки безкоштовній ліцензії або переведення їх у суспільне надбання та створення доступу до таких ресурсів за допомогою інформаційних та комунікаційних технологій.

Відкрита ліцензія відноситься до ліцензії, яка поважає права інтелектуальної власності власника авторських прав і надає дозволи, які надають громадськості права на доступ, повторне використання, перепрофілювання, адаптацію та повторне розповсюдження навчальних матеріалів.

[Рекомендація](#) щодо OER, прийнята Генеральною конференцією ЮНЕСКО на її 40-й сесії 25 листопада 2019 року, є першим міжнародним нормативним інструментом, який охоплює сферу відкритих ліцензованих освітніх матеріалів і технологій. Щоб підтримати виконання державами-членами Рекомендації, ЮНЕСКО створила Динамічну коаліцію OER.

Вона має на меті підтримувати роботу в мережі та обмін інформацією для створення синергії навколо 5 сфер дії рекомендації: (i) розбудова потенціалу зацікавлених сторін для створення, доступу, повторного використання, адаптації та перерозподілу OER; (ii) розробка політики підтримки; (iii) заохочення інклюзивної та справедливої якості OER; (iv) сприяння створенню моделей стійкості для OER та (v) сприяння міжнародній співпраці.

В умовах цифрової трансформації та стрімкого переведення навчання на дистанційну і змішану форму саме OER визнаються університетами світу найбільш перспективними.

[НАУКОВА БІБЛІОТЕКА](#) НУ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» підтримує політику відкритих освітніх ресурсів та пропонує своїм користувачам:

- ⇒ [Електронний архів](#) НУ "Чернігівська політехніка" (IRChNUT)
- ⇒ [Електронні версії](#) періодичних видань за профілем університету з повнотекстовим доступом
- ⇒ [Зарубіжні видання](#) з відкритим доступом
- ⇒ [Ресурси вільного доступу](#): територія освіти та культури

ВІДКРИТІ ЗНАННЯ В УНІВЕРСИТЕТАХ УКРАЇНИ : цикл вебінарів для спільнот закладів вищої освіти.

Мета вебінарів: відповідно до рішень/рекомендацій ЮНЕСКО та Євросоюзу довести можливість і необхідність долучення ЗВО України до формування екосистеми відкритих освітніх ресурсів (OER) в державі, зокрема для подолання кризи нестачі сучасного доступного освітнього контенту українською мовою та формування пулу безкоштовних, доступних, інклюзивних відкритих підручників для вищої освіти в період воєнного стану в державі. До участі у вебінарах запрошені визнані закордонні й вітчизняні викладачі, науковці, бібліотекарі, фахівці з авторського права та ІТ-технологій. З презентаціями-епікерів вебінару можна ознайомитися [тут](#).

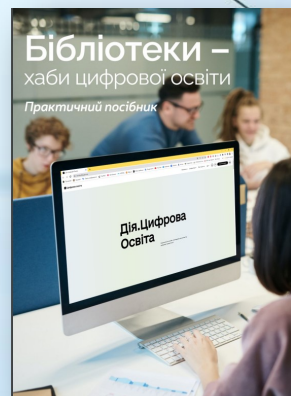
КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

- ⇒ Колесникова Т. О., Щербатюк Т. Г. Відкрита освіта і відкриті освітні ресурси: підручники. [\[Video\]](#). YouTube. 25 липня 2022.
- ⇒ Колесникова Т. О., Щербатюк Т. Г. Відкрита освіта і відкриті освітні ресурси: Оформлення цитувань та елементів вихідної інформації у відкритому підручнику як першоджерелі. [\[Video\]](#). YouTube. 03 серпня 2023.
- ⇒ Колесникова Т. О., Щербатюк Т. Г. Відкрита освіта і відкриті освітні ресурси: Оформлення цитувань та елементів вихідної інформації в адаптованому чи реміксованому відкритому підручнику. [\[Video\]](#). YouTube. 02 вересня 2023.
- ⇒ Щербатюк Т. Г., Колесникова Т. О. Відкрита освіта і відкриті освітні ресурси: ліцензії Creative Commons. [\[Video\]](#). YouTube. 13 липня 2022.

БІБЛІОТЕЧНОМУ ФАХІВЦЮ

[Бібліотеки – Хаби цифрової освіти](#) : практичний посібник / автори-укладачі : О. Бруй, Т. Козицька, Г. Мацієвська, С. Моїсеєва, І. Шевченко ; заг. ред. Я. Сошинської ; ВГО Українська бібліотечна асоціація ; Проект підтримки Дія. – Електрон. вид. – Київ : ВГО Українська бібліотечна асоціація, 2023. – 116 с.

Підготовлений експертами ВГО Українська бібліотечна асоціація практичний посібник допоможе всім, хто хоче створити у своїй бібліотеці хаб цифрової освіти або удосконалити його діяльність, зробити це швидко та якісно, з оптимальним використанням ресурсів, врахувавши досвід, успіхи та помилки тих бібліотек, які вже пройшли цей шлях. Дане електронне видання створене у результаті співпраці ВГО Українська бібліотечна асоціація з проектом «Цифрові, інклюзивні, доступні: підтримка цифровізації державних послуг в Україні» (Проект підтримки [Дія](#)), що впроваджується Програмою розвитку ООН (ПРООН) в Україні за фінансової підтримки Швеції. Проект розпочав роботу в 2021 році і спрямований на подолання цифрового розриву між поколіннями та різними соціальними групами. Його головна мета – підвищити доступність нових цифрових рішень, щоб кожен чоловік та жінка в Україні могли користуватися електронними послугами та ніхто не залишився поза увагою.

РАДИМО ПРОЧИТАТИ

ТВОРЧИСТЬ НАШИХ ЗЕМЛЯКІВ

Микола Іванович Лелюк – поет, член літературної спілки "Чернігів". Народився 19 грудня 1942 року в селі Малинівка Чернігівського району в селянській родині.

Закінчивши семирічку, працював у колгоспі на різних роботах: пас отару, був помічником комбайнера, трактористом. Служив у війську. Після служби в Збройних силах працював нафторозвідником в Оренбурзькій області. Восени 1969 року повернувся додому і до травня 2005 року працював у «Чернігівбуді» екскаваторником. Нині на пенсії.

Перші вірші опублікував в багатотиражці «Будівельник» в 1976 році. Згодом з'явилися публікації в чернігівських газетах «Комсомольський гарт», «Деснянська правда», альманасі «Вітрила», журналах «Дніпро», «Літературний Чернігів». Лауреат літературних премій: обласної імені Леоніда Глібова, Міжнародних імені Бояна та «Слов'янське перехрестя». Член літературної спілки «Чернігів».

КНИГИ З ФОНДУ НАШОЇ БІБЛІОТЕКИ

Лелюк, М. І. Кружина : вірші, переклади / М. І. Лелюк. – Чернігів : РВК «Деснянська правда», 2007. – 128 с.

Автор пропонує читачеві свої роздуми над життям, над проблемами сьогодення, пройняті теплим ліризмом поезії.

Лелюк, М. І. Перша паморозь – не сніг : вірші і переклади / М. І. Лелюк. – Чернігів : Десна Поліграф, 2016. – 200 с.

Сьогодення і майбутнє українського народу, щира любов до України, її людей і природи, багатий і чистий світ сучасника автор виливає у довершені поетичні рядки, які, мабуть, не залишать читача байдужими. Його поезія пройнята довірою, глибоким змістом і співпричетністю до істин життя. Крім оригінальних творів, автор подає в книжці також майстерно зроблені переклади.

Трійця – Зелені свята в українському красному слові / упоряд. : М. Лелюк, Н. Данилевська. – Ніжин : ФОП «Пилпенко Н. В.», 2013. – 106 с.

У цій невеличкій книжечці вперше в українському красному слові зібрані вірші дуже різних авторів: від Нобелівського лауреата до рядового літератора, в яких відображається одне з найвизначніших і найшанованіших в українському народі християнських свят: Трійця – Зелені свята. У віршах інтерпретується не лише релігійно-духовні відчуття людської душі, а також громадсько-суспільне осмислення життя-буття у різних його проявах.

Чолом тобі, мій рідний батьку-граде,
Тебе вітає люблячий твій син.
Журби було і болю, і неправди,
Тернів і слави, крові і краси.
На всіх шляхах билинних в сьогодення;
Ти ніс Главу, як витязь, ратай, князь, –
Ти і горів, і воскресав, та ймення
Святе довічно не зронив у грязь.

М. І. Лелюк

Наукова бібліотека вітає Миколу Івановича з Днем народження!

Бажаємо міцного здоров'я, радості,
успіхів, терпіння, сил, витримки
і хорошого настрою за будь-яких обставин!

Чистого неба над головою,
віри в краще і благополуччя!

Дуже радіємо зустрічам з Вами.

Щиро дякуємо за подаровані видання,
за увагу до молоді та прагнення зберегти
літературну спадщину Чернігівщини.

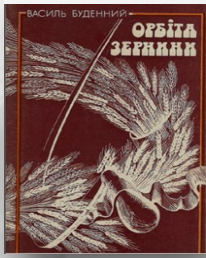
В бібліотеку НУ «Чернігівська політехніка» з побажанням миру, добра, здоров'я, всілякого благополуччя викладачам університету і студентам.

З повагою, автор

РАДИМО ПРОЧИТАТИ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ПРЕДСТАВЛЯЄ ЧИТАЧАМ КНИГИ НАШИХ ЗЕМЛЯКІВ – АВТОРІВ ЧЕРНІГІВЩИНИ

Ці видання передані до фонду Миколою Івановичем Лелюком – поетом, членом літературної спілки "Чернігів". Бібліотека щиро дякує Миколі Івановичу за подаровані видання, за увагу до молоді та прагнення зберегти літературну спадщину Чернігівщини.

Буденний, В. Й. Орбіта зернини : поезії / В. Й. Буденний. – К. : Молодь, 1985. – 48 с.
Більшість віршів другої збірки молодого українського поета присвячена природі та людям рідної Чернігівщини. Автор звертається до витоків свого хліборобського роду, простежує його трудові та ратні справи, оспівує багатство його душі, щирість почуття.

Буденний, В. Дарунки вересня : поезії / В. Буденний. – К. : Рад. письменник, 1982. – 37 с.

Любов до землі, до рідної природи, прагнення розкрити внутрішній світ сучасника, непримиренність до зла – основні теми збірки творів Василя Буденного.

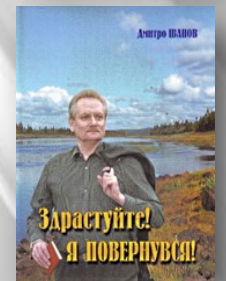

Іванов, Д. Й. Заповіти мого роду : поезії / Д. Й. Іванов. – Київ : Рад. письменник, 1983. – 126 с.

Книги Дмитра Іванова – про покоління, яке народилося у перші повоєнні роки.

Іванов, Д. Й. Здрастуйте! Я повернувся! : поезії / Д. Й. Іванов. – Чернігів : Деснянська правда, 2007. – 263 с.

Яскраві спогади дитинства, почуття кровного зв'язку з рідною землею, народом, творче осмислення власної біографії та духовного досвіду сучасності – основні теми цієї книги.

Миліч, К. (Михайло Кушніренко). Не дай забути. Вірші різних років. Переклади / К. Миліч. – Чернігів : Чернігівські обереги, 2003. – 68 с.

Рідне Задесення, любов до землі, на який народився і виріс поет, духовний зв'язок із тими, хто своїми ділами і словом наближав історичний день проголошення незалежності України – провідні мотиви книжки нашого земляка.

Олійник, О. Г. Чорний птах : поезії / О. Г. Олійник. – Городня, 1994. – 62 с.

Переосмислення багатьох історичних явищ, ставлення до них, проблеми екології, місце людини у природі, причетність до минулого, сьогодення та майбутнього, відповідальність перед усім живим за свої дії – такі теми віршів нової книжки.

Пилипець, В. М. Здрастуй, Мізине / В. М. Пилипець. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – 64 с.

Поетична збірка чернігівського поета напоїть спрагли душі читачів чистою джерельною водою спогадів про життєвий шлях автора, про неповторні пейзажі рідного села, які лишили глибокий слід в нелегких буднях сьогодення.

Пилипець, В. М. Обнімаюсь з вітрами / В. М. Пилипець. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 64 с.

Поетична збірка є продовженням попередніх тем автора про неповторну красу придеснянської природи, спогади про рідне село, людей, які оточують нас у повсякденному житті.

Пулінець, П. Брате мій, журавлику... / П. Пулінець. – Чернігів : РВК «Деснянська правда», 2002. – 48 с.

До книжки українського поета увійшли неопубліковані за життя поезії.

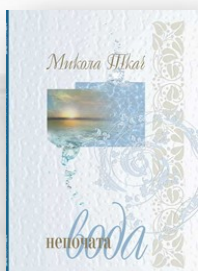
Ткач, М. М. Вино з тюльпанів : інтим. лірика / М. М. Ткач. – Київ : Ярославів Вал, 2012. – 207 с. : іл.

До книжки увійшли вірші різних років: з попередніх книжок, а також ще не опубліковані. Упорядковані поезії за принципом суголосності душевного стану ліричного героя.

Ткач, М. М. Непочата вода : поезії / М. М. Ткач. – Київ : Євшан-зілля, 2008. – 271 с. : іл.

Непочата вода – це вода, що молитовно набрана з живого джерела якраз перед світанком. У народі така вважається цілющою. Вона допомагає позбутися хвороб і прозрити істину Божу.

СТОРІНКАМИ ІСТОРІЇ

ЯРОСЛАВ МУДРИЙ – ПОЛІТИК ВЛАДИ І НАУКИ

ДО 1045-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЯРОСЛАВА МУДРОГО (978-1054)

«Його часи, його закони його порядки зісталися на цілі століття потім взірцем, правилом, основою для всяких розпоряджень, а все його князювання – світлою і щасливою добою супроти пізніших бід, які впали на Україну потім...» М. Грушевський

Ярослав Володимирович – Великий князь Київський – видатний державний діяч і політик. Завдяки багатьом реформам та досягненням, які мали колосальний вплив на розвиток держави, отримав прізвисько Ярослав Мудрий. Саме за його правління Київська Русь досягла zenіту своєї могутності і стала в один ряд з найбільш потужними європейськими країнами.

Саме князь Ярослав першим у Східній Європі уклав письмовий збір законів – Руська правда. Збір регулював земельну власність, спадкоємництво, правове становище холопів, охоплював норми покарань за вбивство, тілесні ушкодження, образу. Після розпаду Русі збір законів Руська правда став основою системи права для Великого князівства Литовського.

За його правління була створена Київська митрополія. У великій кількості будувалися церкви, з'явилися перші монастирі. Ярослав Мудрий вперше без узгодження з Константинополем призначив Київського митрополита зі слов'ян – ним став Іларіон; уклав для Церкви «Ярославів устав», в якому візантійське церковне право було пристосоване до умов і потреб життя на Русі. Князь уперше запровадив канонізацію національних святих. Насамперед святим було проголошено його батька Володимира, який навірнув державу до християнства. Згодом канонізовано його синів Бориса і Гліба як мучеників.

Розділив землі держави між своїми синами, що можна вважати своєрідною федералізацією земель, і встановив горизонтальну систему престолонаслідування, яка передбачала перехід влади від старшого брата до молодшого. Таким чином князь намагався уникнути внутрішніх конфліктів і зберегти цілісність держави. За Ярослава Мудрого сталася національна еволюція в Київській державі: варязький вплив залишився тільки в колі військової дружини, а державні діячі рекрутувалися здебільшого з місцевих людей.

Князь Ярослав був першим правителем Європи, який надавав значення освіті. У великих містах держави відкривалися школи, створювалися майстерні, де переписувалися книги. За роки правління князя було написано книг більше, ніж за весь час існування Київської Русі. Храм Святої Софії став своєрідним вищим навчальним закладом. У його школі отримували освіту діти з кращих боярських родів. У соборі, в спеціальному приміщенні, ченці перекладали твори європейських авторів на давньоруську мову.

За літописними свідченнями, перша бібліотека Київської Русі розташовувалася на території Софійського Собору в Києві. Поряд з церковними в ній зберігалися й книжки, що містили відомості зі світової історії, географії, астрономії, філософські та юридичні трактати. За підрахунками деяких фахівців, книгозбірня Софійського собору налічувала близько 1000 томів. Бібліотека Софії Київської і книгописна майстерня, заклали основу бібліотеки Києво-Печерського монастиря, а також бібліотек інших великих міст Київської Русі. Ярослав Мудрий розбудував Київ, прикрасив його величними спорудами. При ньому зведені Золоті ворота, Храм Святої Софії.

«Французькі послы в Ярослава», худ. П. Андрусів

За свідченнями тогочасних істориків, за красою місто стало суперником Константинополя. Величні культові споруди оздобили Чернігів, Новгород, Полоцьк та інші міста Київської Русі. Князь також заснував і нові міста у віддалених кутках Русі – Ярославль, Юр'їв. Продовжив будівництво «Змійових валів», розпочате батьком, і пересунув південні кордони Русі на річку Рось. За часів Ярослава Мудрого Київська Русь посіла одне з центральних місць в системі європейських політичних правовідносин, вступивши в повноправні стосунки з головними імперіями середньовіччя. Зовнішня політика Ярослава Мудрого була досить жорсткою. Князь відвоював у Польщі червенські міста, ходив у походи на племена Прибалтики, дав відсіч ятваським князям, зміцнив західні та південні кордони держави. Правитель остаточно ліквідував загрозу, яку становило для Києва плем'я печенігів.

Слава про Київську Русь в цей період досягла найдалших країн. Ярослав Мудрий активно вдавався до так званої шлюбної дипломатії: одружував своїх дітей з дітьми інших європейських монархів. За це його навіть прозвали «тестем Європи». На правах родича в подальшому князь мав вплив на внутрішньополітичні справи багатьох держав. Діти Ярослава були пов'язані сімейними узами з представниками правлячих династій Центральної і Західної Європи: Францією, Норвегією, Данією, Угорщиною, Візантією.

Презентацію літератури з фондів Наукової бібліотеки можна переглянути [тут](#).

СТОРИНКАМИ ІСТОРІЇ

РОБИТНИЦЯ СВОГО НАРОДУ

ДО 160-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ (27.11.1863 – 21.03.1942 РР.)

Ольга Кобилянська – українська письменниця, визнана майстриня психологічної прози. Вона прожила довге життя, побачила Буковину під різними політичними устроями, під Австрією, Румунією та радянською владою.

У своїх новелах і повістях Кобилянська підкреслила проблеми української інтелігенції свого покоління. Вона була однією з перших феміністок в українській літературі та суспільному житті.

Ольга Кобилянська

Полька по крові батька і німкеня по матері, яка народилася в глухому містечку Гура-Гумора Австро-Угорської імперії (Південна Буковина, сучасна Румунія), вона вивчила українську мову і стала однією з найоригінальніших і талановитих письменниць України, чії твори увійшли до золотого фонду світової літератури.

Першими літературними пробами юної Кобилянської були вірші, казки, легенди, написані німецькою мовою. У 17 вона пише першу автобіографічну повість – "Гортенза, або Нарис із життя однієї дівчини", теж німецькою. Тоді письменниця ще не мала ані власного стилю, ані чіткої мети. Писати українською дівчина почала після знайомства з дочкою лікаря – Софією Окуневською. Саме Софія переконала Ольгу, що та повинна творити для вітчизняної публіки, навчила фонетики та надарувала українських книжок.

Ольга Юліанівна першою створила «інший» образ української жінки, відійшовши від "стандарту" забитої і пригнобленої чоловіком селянки, показавши освічених, складних і багатограних за характером українських жінок, які прагнуть до рівноправності з чоловіками в суспільстві та сім'ї.

Жінка у творчості – це «жива» особистість, що володіє універсальним духовним світом, витoki якого походять з українського народу. Вона смілива, але разом з тим ніжна; вона суперечлива, але схильна до компромісів; вона любляча й страждаюча, але готова пожертвувати всім, якщо це «справжні» почуття.

Письменниця була людиною з європейським мисленням, була в курсі всіх культурних, політичних, літературних подій того часу, мала вишуканий смак у всьому: від моди до літератури і побутових дрібниць.

Ольга Кобилянська, автор багатьох шедеврів не тільки української, але й всесвітньої літератури, завжди захоплювалася простим українським народом,

його мудрістю, сміливістю, нескореним духом навіть у найгірших обставинах. У багатьох творах письменниці ці риси українців стають лейтмотивами, у тому числі в зображенні української жінки.

Про одне із самих великих своїх творінь, повість "Земля", Ольга Кобилянська писала в автобіографічному нарисі, що всі факти і персонажі реальні, взяті з життя. Вона зізналася, що під час роботи над "Землею" страждала фізично від тих фактів, з якими працювала, під їх враженням часто ридала, але продовжувала писати.

Ольга Кобилянська стала класиком, якого поважали і ким захоплювалися (інколи критикували за фемінізм, "ідеалізацію жінок" і "культ краси і індивідуалізму") ще за життя письменники Іван Франко, Іван Нечуй-Левицький, Михайло Коцюбинський, Василь Стефаник, композитор Микола Лисенко, історик Михайло Грушевський.

Письменниця відстоювала українську мову і в боярській Румунії, і в радянській Україні, і за німецької окупації.

Була новатором у жанрово-стилістичному виконанні: письменниця об'єднала романтизм, реалізм і символізм в єдине ціле, що можна назвати її індивідуальним творчим методом.

Однією з перших в історії всесвітньої літератури і першою в Україні створила повноцінний жанр поезії в прозі, показавши, що захоплює ліричним може бути не тільки поетичне, заримоване слово. Саме в цих тонах відображений чаруючий, чарівний світ України з її невимовної краси природою, багатством духовного світу українців, опоетизований їх повсякденний побут.

У роки Другої світової війни паралізована Ольга Кобилянська не мала можливості евакуюватися з Чернівців, однак активно виступала із засудженням дій нацистів, опублікувала ряд статей антифашистського характеру. Внаслідок цього в її квартирі пройшов обшук, рукописи були вилучені, і деякі з них досі не знайдені.

Уряд Румунії мав намір публічно стратити письменницю, але не зміг, оскільки 21 березня 1942 року року 78-річна Ольга Кобилянська померла.

Румунська влада заборонила громадськості провести її в останню путь: на похороні були лише її рідні й близькі. Похована на Чернівецькому кладовищі.

Ольга Кобилянська

із Лесею Українкою, 1901 рік

Презентацію літератури з фондів Наукової бібліотеки можна переглянути [ТУТ](#).

ЛІТЕРАТУРНА СТУДІЯ «ДИВОСВІТ»

Літературна студія «Дивосвіт» створена при бібліотеці НУ "Чернігівська політехніка" у 2019 році.

Студія об'єднує любителів поезії; допомагає розвитку літературних здібностей тих студентів, яких цікавить літературне мистецтво; створює умови для розвитку і поліпшення навичок написання поетичних і прозових текстів; висвітлює розмаїття літературних форм та засобів.

Пропонуємо познайомитись із творчістю Таї Приходько, нової учасниці студії. Бажаємо успіхів!

Вітаю. Мене звати Тая, я студентка ПІ-232.

Маю письмо за хобі ще з часів навчання в 5 класі, та вважаю, що любов понад усім.

Пишу в різних жанрах, але найбільше подобається гумор.

Мрію видати власну книгу та зустрітись особисто зі Стівеном Кінгом.

Відчуваєш? Відчуваю.

*Руки й ніс немов крижини.
Холодом стежки стискає.
Тепло лиш у ці хвилини.
Відчуваєш? Відчуваю.*

*В серці була порожнеча.
Зараз ні — я натякаю.
Я віщую кровотечу.
Відчуваєш? Відчуваю.*

*На порозі тепло в куртці.
Тільки вийшла — замерзаю.
Хочу дати життя квітці.
Відчуваєш? Відчуваю.*

*Мені страшно з невідомі.
Де довіра? Через краї.
Потерпаю від судоми.
Відчуваєш? Відчуваю.*

*Я не хочу йти за обрій.
Рвати все, що зараз маю.
Ти пробачиш мені слабкість?
Відчуваєш? Я не знаю.*

За Дзеркала

Колись давно мені цю легенду розповіла моя тітка. Тітка Поліна. Дуже дивно було почути подібні небилиці від поважної пані викладачки, кандидатки фізико-математичних наук. Навіть від не зовсім тверезої.

Це був Новий рік. Десь година третя ранку, коли салати вже обвітрені, а по телевізору нічого цікавого.

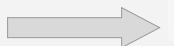
– Знаєш, що відбувається з людьми, коли вони помирають? – Я не знав, але був так здивований несподівано не святковою темою, що скинув з себе всю сонливість. – Думаєш там попереду Рай чи Пекло? Брехня. Вони потрапляють за дзеркало, в Задзеркалля!

Знайомі слова. Я нахмурився, а на думку спала шахова дошка.

– Це ж з казки.

– Не дивись так на мене, — відказала вона, повела бровами, неначе кажучи «як знаєш».

Суха рука, обвішана масивними перснями, потягнулась за чаркою, а я спробував відобразити на обличчі ввічливість, з якою зазвичай і слухаю викладачів.

ЛІТЕРАТУРНА СТУДІЯ «ДИВОСВІТ»

Певен, нічого в мене не вийшло, але вона знов заговорила:

– Вип`єш зі мною? Ну, дарма.

Тітка влила в себе чарку, кумедно скривилася – цікаво, чи думав хтось з її студентів, що вона може так виглядати? – з`їла канапку і продовжила:

– Всі люди, вірніше, їх душі, які ти бачиш в відображенні, всі вони вже жили колись.

Треба було докласти зусиль, щоб її зрозуміти. Вона лекції так само читає? Певно тому математику розуміє так мало людей. Я пхикнув. На щастя, вона не почула.

– Вони просто приймають, – вона гикнула, – твій зовнішній вигляд. Ну або твого сусіда, в якого спрацьовує сигналізація кожного разу, коли проходиш повз.

Я, звісно, зрозумів, про кого вона – дід на прізвище Гириленко з першого поверху. Мені подумалось, що я не хочу виглядати як він. Я сам себе зупинив: це ж все казочки.

– Кому треба його корито.

Погоджуючись, тітка закивала.

– Підійди до дзеркала. – Я не став зводитись на ноги, а тільки слухняно витягнув шию. – Бачиш цього хлопця, котрий хоче закотити очі, а тепер піджимає губи? Знаєш, про що він думає? – Я знав: яка ж п`яна нісенітниця несеться. – Можливо, в нього проблеми на роботі. Так, навіть після смерті існує робота. Або в нього є сусід Гириленко. Або в минулому житті в нього була собачка Марта, яку збив якийсь виродок на BMW. Я не знаю напевно. Але повір мені: це не ти.

Вона замовчала і, наскільки я міг бачити боковим зором, дивилася на мене не кліпаючи очима.

Мій мозок зосереджено працював. Треба було знайти причину, щоб або прибрати пляшку зі столу або залишити їх тет-а-тет. А лекція, судячи з усього, не підходила навіть до середини. Тітка нахилилася і тихо промовила:

– Твоїм відображенням може бути навіть душа дівчини. Ну, не пощастило. – Тітка комічно знизилася плечима. Було б смішно, якщо б я так сильно не хотів би опинитися у власній кімнаті. – Вона закріплена за тобою. Коли ти підходиш до дзеркала, навіть повз, то її, як магнітом, притягує до точно такого ж дзеркала, точно в такій кімнаті, але вже в іншому всесвіті. Всесвіті, куди потрапляють душі після смерті в нас, тут. – Вона так низько нахилилася, що лікоть зісковзнув з її ж коліна, але вона була захоплена настільки, що навіть не зробила паузу. – І вона нічого не може з цим зробити. Якщо протривати цьому, можна навіки перенестися в інший, темний світ, де ти зникнеш назавжди.

Я? Я і так зникну назавжди, коли помру.

Студентка першого курсу Гордієнко Поліна задоволено дивилася на своє відображення. З обличчя не сходила посмішка: одногрупник, котрий їй таємно подобався, нарешті дослухався до її ментальних повідомлень і сам покликав її погуляти. Вона пританцьовувала від нетерпіння, крутнулася, поли спідниці-сонце підстрибнули вище.

Пасма волосся вибилось з ідеальної зачіски. Довелось нахилитися ближче. Краєм ока вона помітила, що щось не так з її обличчям, але не розуміла, що саме. Вдивилася в очі і відчула, як кров відхлинула від обличчя: завжди карі очі були тепер блакитними, такими яскравими, ніби їй капнули аквареллю прямо на рогівку. Таке знайоме обличчя в відображенні виглядало наляканим, але награно. Схотілося картинно протерти очі, як у мультиках, що вона і зробила. Коли розплющила очі, то не змогла стримати істеричного крику: у дзеркалі була не вона, а хлопець приблизно її віку. Він прижимав палець до губ, а Поліна залякла від страху. Могла лиш зачаровано дивитися, як незнайомиць водив пальцем по склу зі свого боку, натиснув так, що долоня побіліла і сумно посміхнувся. Палець провів дві вертикальні лінії, з`єднав їх згори перекладинкою... Він писав! «При...»

Різкий звук битого скла десь на кухні, в бік якого Поліна повернулася. Коли поглянула на дзеркало поряд, то побачила своє звичне відображення. Свої карі очі, спокохане обличчя. Серце тріпотіло в грудях, як пташка, який хотілось вирватися назовні.

Раковина на кухні була повна битого скла. Над нею лишилася пуста рама.

– Так, воно висіло саме там. Це вже нове. Вставила потім в надії ще раз його побачити. Я довго згадувала того хлопця. Кожну рису. Навіть намалювала його, хоча ніколи не мала до цього хисту... Зараз покажу, десь він був в мене.

Вона звелася на ноги і пішла до кімнати на диво рівною ногою, як для людини, що верзе таку маячню. Мені навіть стало прикро – це ж треба до такого допитися.

Я зітхнув і також встав. Підійшов до раковини, сперся на неї рукою, а іншою провів по волоссю. Підморгнув сам собі, посміхнувся, щоб підбадьорити – попереду чекала важка розмова з мамою. Її сестра з`їхала з глузду.

Раптом я помітив, що мої очі стали зеленими.

ЛИСТ

*Листа хоча б до трошки адекватних громадян расеї,
бо вже надія зовсім догора ...*

*Бо ви ж усі, своїми звірствами, у нашій рідній Україні
Знищили довіру до російського народу аж до тла...*

*Ви ж кожне літечко до нас із дітьми приїжджали,
Гостями в нас поважними були
усе казали, що таких людей як ми ніде немає,
і добрі, й працьовиті ми, та ще які господарі!*

*Що все у нас до ладу, вдома і в городі,
що всі працюємо до самого темна,
і ще казали, що такої як у нас природи,
таких людей душевних, ну ніде нема...*

*Усе казали, що готуємо смаченно,
й що діти у нас гарні, з таланом!
і все хвалили, що привітно зустрічаєм,
й що дуже хлібосольні ми, Чому ж не навзаєм?*

*Й чому ж така «розумная» російська мати
взяла на Душу найстрашніший гріх?
відправила і мужа й сина й брата
У НАШУ УКРАЇНУ знищувати всіх???*

*Й чому так радо вірить в небилиці?
що розум ваш затьмарило, й коли?
Та ви ж до ладу приведіть у себе в батьківщині,
та і не зазіхайте ся ви на чуже !!!*

*У себе розберіться, т е р м і н о в о!
ви Душі! Душі ви свої навчіть – Поваги ! Доброти ! Любові !..
Бо зараз, ви для всіх – рашиські нелюди, ви душогуби,
що міцно так закарбувалися на довгій віки...*

Селіверстова Л. А., зав. відділом Наукової бібліотеки

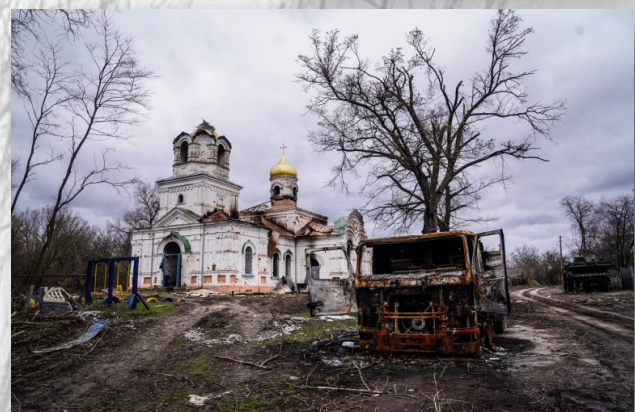
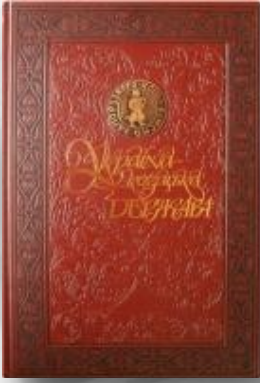

Фото з мережі Інтернет

НОВІ НАДХОДЖЕННЯ

Україна – козацька держава : ілюстрована історія українського козацтва у 5175 фотосвітлинах / О. М. Апанович, М. М. Біляшівський, В. А. Брехуненко та ін. ; автор-упоряд. В. Недяк. – Київ : ЕММА, 2007. – 1214 с. : іл.

У книзі представлена історія і культура українського козацтва у фотосвітлинах з оригіналів документів, мап, стародруків, рукописів, клейнодів, зброї та одягу, з творів графіки, живопису, скульптури, декоративно-ужиткового мистецтва, історичних ландшафтів, з пам'яток архітектури та інших українських козацьких старожитностей. Книга містить також історичні нариси про різноманітні аспекти історії козацької України, життєписи її визначних діячів.

Ідейний задум видання "Україна – козацька держава" втілювався шляхом фотофіксацій та зібрання величезного масиву предметів матеріальної культури козацької доби, розпорошених не лише по Україні, а й по всьому світу.

До видання увійшло 5175 фотосвітлин, із них 535 фотоілюстрацій портретів гетьманів, кошових отаманів, козацької старшини та їхніх родин, 167 портретів історичних осіб козацької доби, церковних і культурно-освітніх діячів, письменників і вчених, воєвод і князів, імператорів і королів, понад 100 оригінальних портретів кобзарів і лірників. Сфотографовано і описано 453 одиниці холодної, вогнепальної зброї та військового спорядження, до видання увійшли практично всі 42 клейноди – булави, пірначі та келепи гетьманів і козацької старшини, що зберігаються в музеях України і за кордоном.

Санченко А. Круз та Лис. Напередодні : повість / А. Санченко. – Київ : Комора, 2020. – 272 с.

Не дивно, що першою російською навколосвітньою експедицією командували німець та українець – саме українець та німці будували Російську імперію.

Дивно те, як росіяни вмюють привласнювати й робити «руськими людьми» всіх успішних діячів, навіть якщо прізвище одного з них фон Крузенштерн і він естляндський барон, а іншого – Лисянський і він з козацького полкового міста. В усіх біографіях Лисянського Ніжин проходить

скоромовкою і нічим не відрізняється від якогось російського містечка, а з Крузенштерном його знайомлять вже перед самим відплиттям експедиції з Кронштадта, попри те, що вони разом вчилися в Морському кадетському корпусі, воювали й були на багаторічній практиці в британському флоті.

Антон Санченко взявся реконструювати початки зіркової кар'єри майбутнього кавалера ордену Святого Георгія, власника іменної золотої шпаги, капітана першого рангу Юрія Лисянського. У результаті вийшла захоплива й дотепна розповідь про доленосні застілля і правильно вибраного кума, про користь вивчення іноземних мов і морську термінологію, про бригантини на річці Остер та алкогольні коктейлі на фрегаті «Луазо», про колекціонування морських їжаків і секрет ніжинської кабачкової ікри.

Мітчелл, М. Звіяні вітром : роман / М. Мітчелл. – Київ : КМ-БУКС, 2016. – 935 с.

Роман є енциклопедією життя цілої епохи, що відображує всі грані існування, – суспільство, побут, культуру.

Головна героїня роману Скарлет О'Гара – жива людина зі своїми достоїнствами й недоліками. Вона на відміну від багатьох інших завжди знала, чого хоче, й домогалася бажаного, навіть кидаючи виклик суспільній думці. Разом з тим Скарлет – просто жінка, яка хоче, щоб її любили, хоче іноді бути слабою в руках сильного чоловіка.

Льюїс, К. С. Хроніки Нарнії : збірка / К. С. Льюїс. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2017. – 910 с. : іл.

Найулюбленіша книжка читачів кількох поколінь, у якій письменник та філософ Клайв Стейплз Льюїс гармонійно поєднав героїв давніх англійських казок, античних міфів і легенд, християнські ідеї добра, прощення та милосердя із захопливою, барвистою, чарівною фантазією про величезний світ. На сторінках семи частин фентезійної хроніки герої Льюїса вкотре доведуть, що зло завжди буде переможене добром.

Для цього треба лише повірити хоча б у малесеньке диво! Так майже сімдесят років тому народилася оповідь про чарівну країну Нарнію, яку сьогодні читають діти та дорослі понад 40 мовами світу. Вона ввійшла до переліків найкращих книжок усіх часів та народів і видана накладом понад 100 мільйонів примірників.

Гурницька, Н. Мелодія кави у тональності кардамону : роман / Н. Гурницька. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2022. – 510 с.

Драматична історія забороненого кохання юної дівчини до набагато старшого за неї одруженого польського шляхтича, яка розгортається в атмосфері Львова ХІХ сторіччя! Що це – мінлива пристрасть чи справжні почуття?

Для неї – це перше кохання, для нього – мабуть, уже й останнє... Чи отримають закохані шанс змінити власну долю, залишитись разом і чи взагалі можливо побудувати щастя, балансуєючи на краю прірви та порушуючи всі можливі заборони?

Чекаємо на вас!

Корпус 1 (вул. Шевченка, 95),

Корпус 8 (вул. Козацька, 1).

Бібліотека обслуговує користувачів з понеділка по п'ятницю; з 9.00 до 17.00.

КЛУБ "ОСОБИСТІТЬ"

ВІДРАДА

ВИСТАВКА ТВОРЧИХ РОБІТ БИСТРОВОЇ ІРИНИ,
ГОЛОВНОЇ БІБЛІОТЕКАРКИ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ НУ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Ірина Бистрова: «З дитинства захоплююсь в'язанням. Спочатку це були різні речі: шапки, шалі, светри, сукні, пальто. З 2014 року почала опановувати техніку в'язання гачком іграшок амігурумі.

Амігурумі – японське мистецтво в'язання на спицях або гачком маленьких звірят, чоловічків, або різних неживих об'єктів, наділених людськими властивостями. Це можуть бути овочі, фрукти, квіти, кекси, капелюшки та інші.

Процес створення іграшки – це дуже цікава, захоплююча, кропітка робота. Завжди з нетерпінням чекаєш на кінцевий результат. Кожна іграшка має свій характер, настрій, певні риси. Створені руками іграшки несуть позитив, усмішку, радість та передають внутрішній світ майстра. У моменти стресу, напруження і втоми рукоділля приносить спокій і умиротворення, надає своєрідний медитуючий ефект. Коли створюєш щось гарне, позитивне, то відволікаєшся від неприємних думок і відчуттів.

Дуже приємно якщо мої вироби радують замовників, приносять задоволення дітям і дорослим. Це дуже мотивує рухатись далі, вдосконалювати свої навички, створювати більш ідеальні вироби.

Нещодавно вирішила спробувати новий для себе вид рукоділля – макраме. Для виготовлення виробів в техніці макраме використовуються бавовняні шнури, кільця з натурального дерева, дерев'яні намистини. Дуже багато різноманітних, незвичайних, оригінальних виробів можна створити в цій техніці. Все залежить від емпірії, фантазії та творчих здібностей.

Створення чогось своїми руками – це чудовий спосіб розслабитися, відпочити від повсякденних турбот і зануритися у світ творчості. Рукоділля – це не просто хоббі, це арт-терапія, спосіб боротьби зі стресом, джерело нових знань, набуття нового досвіду, це коло цікавого і активного спілкування. На сьогодні це невід'ємна частина мого життя!».

Більше фотографій робіт пані Ірини можна переглянути [тут](#).

